

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5Csp/175/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6317206975
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2019:6317206975.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci žalobcu L. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. XXX zast. X. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. XXX proti žalovanému Poštová banka, a.s., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO 31 340 890 zast. Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO 47 232 471 o určenie, že úver je bezúročný a iné takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie 5,05 % úroku z omeškania ročne zo sumy 4 382,05 Eur od právoplatnosti rozsudku do zaplatenia z a s t a v u j e.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 4 382,05 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Podanou žalobou zo dňa 13. 09. 2017 sa žalobca pôvodne domáhal určenia, že úver zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov, vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 4 382,05 Eur s úrokom z omeškania, primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500,-Eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že vzhľadom na finančnú tieseň uzatvoril so žalovaným spotrebiteľskú úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa XX. XX. XXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 10 000,-Eur. Zmluva bola žalovaným vopred naformulovaná. Žalobca poskytnutý spotrebiteľský úver predčasne splatil dňa 25. 05. 2015 a zaplatil celkovú sumu vo výške 14 382,05 Eur. Žalovaný postupoval bez odbornej starostlivosti a v rozpore s dobrými mravmi. Spotrebiteľské práva boli porušené najmä tým, že žalovaný použil v zmluve neprijateľné zmluvné podmienky, a to nečitateľné písmo prekračujúce mieru únosnosti, mieru slušnosti, ohľaduplnosti bolo použité zo strany žalovaného výlučne s cieľom doslovne "odradiť" spotrebiteľa, aby sa riadne so všetkým oboznámil; absencia rozlíšenia jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky, uvedenie len jednotnej sumy splátky bez tohto rozlíšenia, čo spôsobuje, že úver sa posudzuje ako bezúročný a bez poplatkov; nesprávne informovanie pred uzavretím zmluvy o RPMN. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Veriteľ výšku dlhu jednostranne diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Žalovaný ako veriteľ formulárovou zmluvou do prejavu vôle žalobcu uzavrieť zmluvu o úvere, o ktorú mal žalobca záujem a ktorú uzatvoriť aj chcel, zahrnul uzavretie ďalšej zmluvy - poisťnej, kde nebola alternatíva umožňujúca spotrebiteľovi výber, či chce alebo nie uzavrieť takúto zmluvu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný vystavil žalobcu

(spotrebiteľa) hrubo nemorálnym a zneužívajúcim zmluvným podmienkam, ktoré zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Z týchto dôvodov žiadal o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, vydania bezdôvodného obohatenia a vyplatenia primeraného finančného zadostučinenia. Žalobca v žalobe poukazoval aj na viaceré rozhodnutia slovenských súdov. Ani jedno z týchto rozhodnutí sa netýkalo žalovaného, išlo o iné obchodné spoločnosti, ktoré mali iným spôsobom koncipované zmluvy s inými podmienkami (v prevažnej miere išlo o rozsudky týkajúce sa spol. Home Credit Slovakia, a.s.).

2. Ako dôkazy označil a doložil zmluvu o úvere, obchodné podmienky, výpis z účtu.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že namieta absenciu naliehavého právneho záujmu na určení bezúročnosti zmluvy o úvere. Pokiaľ je daný dôvod na podanie žaloby na splnenie nie je naliehavý právny záujem na žalobe na určení. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia je výrok o určení bezúročnosti nedôvodný. Zákonná úprava ustanovujúca veľkosť písma v spotrebiteľských zmluvách je účinná od 01. 06. 2010 a v čase uzavretia zmluvy upravovala iba požiadavky na veľkosť písma, ktorým je upravený predmet a cena zmluvy, ktoré nesmeli byť uvedené menším písmom, ako iná časť zmluvy. Ustanovenie tak bolo zamerané iba na podstatné náležitosti zmluvy, pričom právna úprava neurčovala konkrétnu veľkosť písma. Až úprava účinná od 01. 06. 2014 určila, že veľkosť písma v spotrebiteľskej zmluve nesmie byť menšia ako ustanoví vykonávací predpis, ale ani po zmene právnej úpravy nebol žalovaný povinný vykonať v zmluve úpravy a zmeny týkajúce sa veľkosti a čitateľnosti písma. Písmo je dostatočne veľké, spĺňa zákonné kritériá a čitateľnosť je postačujúca na to, aby sa so znením mohol oboznámiť každý spotrebiteľ. Čitateľnosť písma sa pritom hodnotí na základe objektívnych kritérií, nie podľa subjektívnych schopností zmluvnej strany. Podľa právnej úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy o úvere bolo možné zmluvu o úvere sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to absencie stanovených náležitostí zmluvy o úvere a súčasne písomnej formy zmluvy o úvere. Žalobca predložil súdu písomnú zmluvu o úvere, a teda nebola naplnená jedna z dvoch zákonných podmienok. Nesprávnosť vyjadrenia RPMN žalobca bližšie nerozpisuje a nepredložil ani žiadne dôkazy na toto tvrdenie. Dohoda o zrážkach zo mzdy aj rozhodcovská doložka boli uzatvorené platne. Naliehavý právny záujem na riešení otázky ich neprijateľnosti absentuje z dôvodu skončenia zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným dňa 25. 05. 2015. Posudzovanie priemerného spotrebiteľa sa výrazne posunulo od jeho považovania za naivného a nepozorného. Postupom času sa vymedzil priemerný spotrebiteľ, na ktorého bola prenesená istá povinnosť aktivity, keď Súdny dvor EÚ uviedol, že od spotrebiteľa sa vyžaduje určité kontrolné úsilie, aby zistil, aký tovar vlastne kupuje, keď si pripravuje a realizuje výber medzi rôznymi službami danej kategórie. Žalobca pri každom plnení vedel, komu platí a vedel, v akej výške plnenie poskytuje, teda mal o týchto skutočnostiach svoju subjektívnu vedomosť. Žaloba bola podaná na súd 13. 09. 2017, pričom poslednú platbu žalobca uskutočnil 25. 05. 2015. Z týchto dôvodov vzniesol žalovaný námietku premlčania.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného opätovne uviedol, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky - dohodu o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskú doložku, započítanie a poistenie. Zároveň zobral žalobu späť v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500,- Eur.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu poukázal na to, že zmluvný vzťah zanikol dňa 25. 05. 2015, preto nie je naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok, zotrval na námietke premlčania uplatneného nároku. Zmluva o úvere obsahuje požadované náležitosti, keď sa v nej uvádza výška úveru, úrok je vyjadrený úrokovou sadzbou, výška mesačnej splátky, RPMN banky v %, priemerná RPMN na trhu v %, celková výška úveru, dátum 1. splátky, dátum nasledujúcich splátok, počet mesačných splátok, dátum konečnej splatnosti úveru a nebolo potrebné rozpisovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pretože nebola dohodnutá amortizácia istiny úveru. Žalobca vedel koľko finančných prostriedkov má vrátiť a aká časť z nich predstavuje príslušenstvo vyjadrené ako celková výška nákladov.

6. Súd vo veci dňa 02. 03. 2018 rozhodol rozsudkom č.k. 5Csp/175/2017-105, ktorým konanie v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 500,-Eur zastavil (výrok I.), určil, že úver zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa XX. XX. XXXX je bezúročný

a bez poplatkov (výrok II.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok III.) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

7. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obe strany sporu. Žalobca odvolanie odôvodnil tým, že okresný súd nesprávne vyhodnotil uplynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby s odvolaním sa na skutočnosť, že dostatočne hodnoverným spôsobom osvedčil, že vedomosť o neprijateľných zmluvných podmienkach nadobudol mesiac pred podaním svojej žaloby, a to listom zaslaným z Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky; boli tak dodržané ako subjektívna, tak aj objektívna doba a navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie v sume 4 382,05 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

8. Žalovaný vo svojom odvolaní uviedol, že predmetná zmluva o úvere je vylúčená spod režimu zákona č. 129/2010 Z.z. podľa § 1 ods. 3 písm. d), pretože spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti. Predpisy nevyžadovali, aby zmluva "o poskytnutí úveru na rekonštrukciu nehnuteľnosti" obsahovala obsahové náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z.z., preto úver nie je bezúročný. V odôvodnení rozsudku sa nenachádza výpočet ako súd dospel k údajom o RPMN, Podľa žalovaného je v zmluve správne uvedená celková výška nákladov aj RPMN. Žalobca dobrovoľne požiadal o poistenie a výška poistného bola súčasťou mesačnej splátky; zmluva o úvere upravuje mesačnú splátku v sume 165,24 Eur; vzhľadom na ustanovenie bodu 10.3 obchodných podmienok a dohodnutú výšku poplatku za poistenie v sadzobníku poplatkov v sume 13,24 Eur mesačne predstavuje anuitná splátka úveru 152,-Eur mesačne; náklady spojené s poistením v tomto prípade nespádajú do celkových nákladov spojených s úverom; podľa sadzobníka poplatkov musel žalobca uhradiť aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 2 % z poskytnutého úveru (200,-Eur), pričom okresný súd neuviedol, ako použil tento údaj k výpočtu RPMN; v rozsudku sa nijako nevysporiadal s otázkou poistenia, neuviedol spôsob a postup, akým dospel k jednotlivým záverom, rozhodol na základe skutočností, ktoré neskúmal a žalovaný nemohol predložiť ďalšie dôkazy. Z týchto dôvodov žiadal rozhodnutie v napadnutej časti zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

9. Krajský súd rozsudkom č.k. 17Co/174/2018-229 rozsudok okresného súdu vo výroku o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov zmenil a žalobu žalobcu v tejto časti zamietol z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie sporových strán, keď stranami sporu neboli všetci účastníci predmetnej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX. Účastníkom zmluvy bola okrem žalobcu a žalovaného aj X. D., ktorú však žalobca neoznačil ako stranu sporu. Vo výroku, ktorým okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol pre premlčanie rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že okresný súd nesprávne stotožnil počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva žalobcu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia s okamihom poslednej platby za účelom splatenia úveru vykonanej žalobcom dňa 25. 05. 2015. Subjektívna premlčacia doba na uplatnenie tohto práva začne veriteľovi plynúť v okamihu, keď sa dozvie také skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť, že (1) k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor došlo a (2) kto sa na jeho úkor obohatil; pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná) vedomosť veriteľa o predmetných skutkových okolnostiach a nie len predpokladaná vedomosť, pričom nie je ani rozhodujúce, že sa veriteľ o týchto skutkových okolnostiach mohol dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby nemohla stačiť vedomosť o okamihu zaplatenia poslednej platby (25. 05. 2015), pretože túto vedomosť nemožno stotožniť so subjektívnou vedomosťou o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor (ide o objektívnu skutočnosť); naopak je skôr logické, že keby žalobca v čase poslednej platby na splatenie úveru vedel, že ide o bezdôvodné obohatenie, platbu by nevykonal (preto zaplatenie platby svedčí skôr o opaku, teda že v tom čase ešte nevedel, že ide o bezdôvodné obohatenie). Z dokazovania nevyplýval záver o konkrétnom okamihu, kedy žalobca získal subjektívnu vedomosť o bezdôvodnom obohatení získanom na jeho úkor (žalobca v priebehu konania tvrdil, že to bolo v priebehu roku 2017). Okresný súd mal po vrátení veci posúdiť dôvodnosť argumentácie žalovaného, že sporná zmluva o úvere nepredstavuje spotrebiteľský úver (§ 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z.). Za týmto účelom mal požiadať žalobcu o doplnenie skutkových tvrdení ohľadne účelu použitia poskytnutého úveru a skutkové zistenia vyhodnotiť v súvislosti s ostatným vykonaným dokazovaním (sporná zmluva ako "pôžička na bývanie" a všeobecné podmienky k nej); následne mal okresný súd vyhodnotiť, či sporný úver možno považovať za

bezúročný a bez poplatkov (aj z hľadiska odvolacej argumentácie žalovaného v prípade, že pôjde o úver podľa zákona č. 129/2010 Z.z.); pri hodnotení tejto skutočnosti vziať do úvahy skutočnosť, že dodatok zo dňa XX. XX. XXXX k spornej zmluve o úvere nebol uzavretý všetkými stranami pôvodnej zmluvy (vplyv na platnosť dodatku); pre úplnosť odvolací súd uviedol, že pre posúdenie dôvodnosti žaloby žalobcu v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je rozhodujúce, že stranou sporu nie je aj X. D., pretože ak súd posudzuje, či je úver bezúročný a bez poplatkov len ako predbežnú otázku (t.j. ako otázku, ktorá sama osebe nie je predmetom konania, ale jej vyriešenie je potrebné pre rozhodnutie súdu vo veci samej), rieši túto otázku bez ohľadu na to, kto je stranou prejednávaneho sporu, pretože úsudok o tom, či je úver bezúročný a bez poplatkov alebo nie ako o predbežnej otázke môže súd urobiť aj keby stranou sporu nebol žiadny z účastníkov dotknutej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože toto posúdenie len ako predbežnej otázky sa žiadnym spôsobom priamo neprejaví v právnych pomeroch zmluvných strán. Zároveň krajský súd zrušil aj výrok o trovách konania.

10. Okresný súd podľa pokynu krajského súdu vyzval žalobcu, aby doplnil skutkové tvrdenia ohľadom účelu použitia poskytnutého úveru. Žalobca súdu oznámil, že finančné prostriedky použil na výmenu okien, vodovodných a elektrických rozvodov, rekonštrukciu kúpeľne, maľovanie, výmenu dverí, znižovanie stropov, nový nábytok. Vzhľadom na to, že neboli povinní dokladovať minútne finančných prostriedkov, tak si pokladničné bloky ani faktúry neodkladali.

11. Na výzvu súdu žalovaný špecifikoval ako boli vypočítané celkové náklady a RPMN. Z vyjadrenia vyplýva, že žalovaný pri výpočte vychádzal zo skutočnosti, že v zmluve bola uvedená splátka vo výške 166,90 Eur, z toho anuitná splátka úveru predstavovala 152,-Eur, poistenie 13,24 Eur (nezapočítavalo sa do celkových nákladov) a poplatok za vedenie účtu 1,66 Eur (započítaval sa do celkových nákladov). Celková výška poslednej (96.) mesačnej splátky bola 30,95 Eur, z toho anuitná splátka bola 16,05 Eur, poistenie 13,24 Eur a poplatok za vedenie účtu 1,66 Eur. Výška poplatku za poskytnutie úveru bola 200,-Eur (2% z výšky poskytnutého úveru). Celkové náklady tak boli vypočítané ako $(95 \times 153,66 \text{ Eur}) + 17,71 \text{ Eur} + 200,-\text{Eur} - 10\,000,-\text{Eur} = 4\,815,41 \text{ Eur}$. Po dosadení do vzorca tak RPMN predstavovala 11,36 %, pričom odchýlka 0,01 % je prípustná, pretože vzniká zaokrúhľovaním. Poistenie sa do celkových nákladov nezapočítava, pretože žalobca mal možnosť, nie povinnosť si úver poistiť. Pokiaľ by záujem neprejavil, poistenie by nevzniklo. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Cp/201/2017 (správne má byť 25Co/201/2017), podľa ktorého stačí, aby bola uvedená v zmluve celková výška nákladov a nie je chybou, ak nie je uvedené, že posledná splátka je nižšia ako ostatné, pretože nie je vylúčené, že veriteľ počas zmluvného vzťahu upozorní dlžníka, že posledná splátka je nižšia a prípadný preplatok by bol nárokovateľný a bol by dlžníkovi vrátený.

12. Súd pri rozhodovaní vychádzal z prednesov zástupkyne žalobcu, právneho zástupcu žalovaného, výsluchu žalobcu a z listinných dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise, najmä zo žiadosti o úver, zmluvy o úvere, dodatku k zmluve, obchodných podmienok, výpisu z účtu, predpisu splátok.

13. Žalobca na pojednávaniach uviedol, že požiadal banku o poskytnutie úveru, povedal im, na aký účel potrebuje finančné prostriedky a oni mu rovno poskytli daný typ úveru. V zmluve už poistenie bolo uvedené, mohol si vybrať iba druh. Poistná zmluva bola pripravená spolu so zmluvou o úvere a nemal na výber, musel ju podpísať. Nevysvetlili mu, prečo má byť podpísaný dodatok, nepýtal sa na zmenu údajov a nevie, prečo nebol dodatok podpísaný aj X. D., ktorá bola vlastníčkou nehnuteľnosti. Chcel vyrovnať dlžnú sumu, preto požiadal banku o vyčíslenie dlžnej sumy. Iný doklad o zaplatení ako výpis, ktorý doložil do súdneho spisu nemá. O predmetných skutočnostiach na posúdenie zmluvy sa dozvedeli z médií v mesiacoch máj, jún 2017. Hneď potom poslali zmluvu na posúdenie ministerstvu a prišla im odpoveď, že úver sa má považovať za bezúročný a bez poplatkov. Ak by to vedeli už v roku 2015, tak by celú sumu nevyplácali.

14. Právny zástupca žalovaného zotrval na písomných podaniach doručených súdu. Daný úver nie je spotrebiteľským úverom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, finančné prostriedky boli použité na rekonštrukciu, teda išlo o zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti. Žalobca nepreukázal, že sumy platil on sám, na zmluve je uvedený aj spoludlžník. Čo sa týka dodatku, tak predpokladal, že po zanesení údajov do systému sa zistilo, že sú v rozpore s danými pravidlami obchodnej politiky, a preto bol žalobcovi navrhnutý podpis dodatku, ale nevedel, prečo nebol dodatok podpísaný aj spoludlžníčkou. Poistenie je v zásade vždy možné odmietnuť. Najprv sa podpisuje žiadosť o poskytnutie úveru, kde má klient možnosť si vybrať, či chce alebo nechce poistenie a tým ho môže aj odmietnuť a až následne dochádza k podpisu zmluvy. Zmluvy tak boli vopred pripravené na základe žiadosti a samotná poistná

zmluva bola podpísaná na osobitnej listine. Súd nemá posudzovať náležitosti zmluvy, keď ich žalobca žiadnym spôsobom v konkrétnosti nenamietal.

15. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 40 ods. 1 OZ, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/200 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 1 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,

19. Podľa § 2 písm. a), b), d), g), i) zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

20. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. veta prvá, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

21. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

23. Podľa § 451 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

24. Podľa § 456 veta prvá OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

25. Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

26. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

27. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby súd konanie v časti o zaplatenie 5,05 % úroku z omeškania ročne zo sumy 4 382,05 Eur od právoplatnosti rozsudku do zaplatenia (keď žalobca sa v odvolaní domáhal už iba zaplatenia sumy 4 382,05 Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku) vo výroku I. tohto rozsudku zastavil.

28. Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že žalobca ako dlžník, X. D. ako spoludlžníčka a žalovaný ako veriteľ dňa XX. XX. XXXX uzavreli zmluvu o úvere - pôžička na bývanie (ďalej len "zmluva"), na základe ktorej bola žalobcovi poskytnutá suma 10 000,-Eur. V časti 3) zmluvy nazvanej Žiadosť o poskytnutie úveru - pôžička na bývanie a žiadosť o zriadenie osobného účtu dlžník žiadal o poskytnutie úveru vo výške 10 000,-Eur s dobou splácania 8 rokov k 25. dňu v mesiaci. Zároveň požiadal o zriadenie osobného účtu s balíkom služieb typu Klasik, z ktorého mal byť úver čerpaný a na ktorý mal byť aj splácaný. V tejto časti je aj uvedené, že žiada o poistenie schopnosti splácať úver, pričom je daná možnosť žiadosti o základný súbor (zaškrtnuté v zmluve) alebo o komplexný súbor poistenia, ale možnosť odmietnuť poistenie nie je v zmluve uvedená. V časti 4) bod 4.1 zmluvy bola určená výška úveru 10 000,-Eur, výška mesačnej splátky 165,24 Eur, poplatok za správu a vedenie účtu 1,66 Eur, výška splátky s poplatkom 166,90 Eur, úroková sadzba 9,9 % ročne, RPMN banky 11,35 %, priemerná RPMN 11,89 %, celková výška nákladov 4 815,41 Eur, dohodnutý základný súbor poistenia, dátum prvej splátky 25. 09. 2011, dátum splatnosti splátok k 25. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti 25. 08. 2019, počet splátok 96, číslo úverového účtu, novozriadeného osobného účtu a účtu čerpania - išlo o rovnaké číslo účtu vo všetkých troch prípadoch (XXXXXXXXXX/XXXX). Zároveň tam bol uvedený typ nehnuteľnosti - dom na adrese M. XXX. V zmluve bolo uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a dlžník je povinný zaplatiť aj poplatok za poskytnutie úveru podľa aktuálneho sadzobníka poplatkov banky. Podľa bodu 4.2 zmluvy dlžník (žalobca) svojím podpisom vyhlásil, že pohľadávky banky bude splácať mesačne anuitným spôsobom v periodicite a termíne uvedenom v bode 4.1 zmluvy. Podľa bodu 4.6 zmluvy sa právne vzťahy neupravené zmluvou o úvere riadia OP, VOP a príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V bode 4.12 dlžník vyhlásil, že mu pred uzavretím zmluvy o úvere boli v listinnej podobe poskytnuté informácie tvoriace formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere Pôžička na bývanie.

29. V ten istý deň uzavreli aj dodatok k zmluve, kde došlo k zmene ustanovení o úrokovej sadzbe na 11,90 % a výške anuitnej splátky na 175,24 Eur pri termíne splatnosti úveru 25. 08. 2019. Podľa tohto dodatku ostatné ustanovenia zmluvy o úvere dodatkom nedotknuté zostávajú bezo zmien. Tento dodatok podpísal iba žalobca a žalovaný, nebol podpísaný spoludlžníčkou. Zároveň na tomto dodatku nebola spoludlžníčka vôbec uvedená. Vzhľadom na to, že týmto dodatkom sa podstatne zmenili dva veľmi dôležité údaje v zmluve (výška splátky a výška úrokovej sadzby), podľa názoru súdu mal byť tento dodatok jednoznačne uzavretý všetkými účastníkmi zmluvy v písomnej forme. K tomu však nedošlo a súd ho považuje z tohto dôvodu za neplatný.

30. Žalovaný súdu predložil aj žiadosť o úver - pôžička na bývanie podpísanú žalobcom spoludlžníčkou a žalovaným dňa XX. XX. XXXX, ktorej prvá strana sa zhodovala s prvou stranou zmluvy. Ani v tejto žiadosti nebola daná možnosť zaškrtnúť odmietnutie poistenia, bolo možné vybrať iba základný alebo komplexný súbor poistenia.

31. V čl. 2 obchodných podmienok pre úver - pôžička na bývanie (ďalej len "OP") boli definované pojmy - kto je dlžník, spoludlžník, vlastník nehnuteľnosti, čo je to návrh a pohľadávka banky. Definícia čo je

to pôžička na bývanie a na aký účel je určená nie je v zmluve ani v týchto OP uvedená. Čl. 4 bod 4.6 OP uvádza, že banka informuje dlžníka pred uzavretím zmluvy o niektorých podmienkach úveru prostredníctvom Formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere Pôžička na bývanie, a to v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa čl. 15 bod 15.6 OP sa právne vzťahy neupravené ZoÚ, OP a VOP spravujú príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z.

32. Z výpisu z účtu č. XXXXXX-XXXXXXXXXX, názov účtu L. D. za obdobie od 30. 08. 2011 do 24. 07. 2017 vyplýva, že za obdobie od 25. 09. 2011 do 25. 05. 2015 žalobca zaplatil spolu sumu 14 382,05 Eur, z toho 10 000,-Eur bolo započítané na istinu, 3 721,33 Eur na úroky a 660,72 Eur na poplatky. Posledná platba bola uskutočnená dňa 25. 05. 2015 vo výške 6 626,57 Eur.

33. Žalovaný v odvolacom konaní a následne po vrátení veci okresnému súdu namietal, že nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ten považuje za spotrebiteľský úver len úver poskytnutý spotrebiteľovi, bez určenia účelu použitia poskytnutých prostriedkov, pričom v tomto prípade ide o úver určený na rekonštrukciu nehnuteľnosti a hoci je poskytnutý spotrebiteľovi, nie je spotrebiteľským úverom. Pôžička na bývanie je bankový produkt, pri ktorom si klient požičiava na vopred stanovený účel a vopred stanovené obdobie konkrétnu výšku finančných prostriedkov a zaväzuje sa tieto peňažné prostriedky vrátane úrokov pravidelnými mesačnými splátkami vrátiť. Najčastejším dôvodom, pre ktorý si klient môže vybrať pôžičku na bývanie, je kúpa či rekonštrukcia domu alebo bytu (<https://www.postovabanka.sk/slovnik-pojmov/s/pozickanabyvanie/>). Rekonštrukcia predstavuje zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti, a preto tento typ úveru nie je spotrebiteľským úverom podľa § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. Vo vyjadrení k žalobe ani v tzv. duplike túto námietku vôbec neuviedol, naopak, sám odkazoval na zákon o spotrebiteľských úveroch.

34. S tvrdením žalovaného, že nejde o spotrebiteľský úver sa súd nestotožňuje. Zákon o spotrebiteľských úveroch nikde neuvádza, že spotrebiteľským úverom nemôže byť prípadne aj účelovo viazaný úver. Spotrebiteľským úverom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch sa totiž rozumie poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci (§ 1 ods. 2), ale nie je uvedené, že je to bezúčelové poskytnutie. Zo zmluvy ani OP však nevyplýva, na aký konkrétny účel je úver určený. Zmluva je síce označená ako "pôžička na bývanie", ale v samotnej zmluve ani OP nie je tento pojem definovaný, pričom pokiaľ niečo nie je uvedené v zmluve postupuje sa potom podľa obchodných podmienok. Okrem toho rekonštrukcia neznamená zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti. Ako vyplýva aj z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., napr. aj úvery poskytované na rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu nehnuteľnosti spadajú pod zákon, pretože ich účelom je zhodnocovanie nehnuteľnosti, nie zachovanie vlastníckych práv, ako sa mylne domnieva žalovaný. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že priamo v zmluve je uvedené, že ide o spotrebiteľský úver (napr. pri celkovej výške úveru, vyhlásení dlžníka, že mu bol poskytnutý formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere Pôžička na bývanie, ako aj pri odkaze, že právne vzťahy neupravené zmluvou, OP sa okrem iného spravujú aj zákonom o spotrebiteľských úveroch). Aj samotné obchodné podmienky pre úver - pôžička na bývanie odkazujú na zákon o spotrebiteľských úveroch (napr. bod 4.6, 15.6). Pokiaľ by tieto tvrdenia neboli pravdivé išlo by, podľa názoru súdu, o nekalú obchodnú prax, keď by sa veriteľ pokúšal v spotrebiteľovi vyvolať dojem, že zmluva musí obsahovať náležitosti v zmysle konkrétneho zákona a následne, ak by došlo k nejasnostiam, tvrdil by, že to napr. v zmluve nemuselo byť uvedené resp. nevádi, že je to uvedené nesprávne, pretože zákon o spotrebiteľských úveroch sa na tento úver nevzťahuje.

35. Z týchto dôvodov má súd za preukázané, že táto konkrétna zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a súčasne je nutné podriadiť predmetný zmluvný vzťah právnemu režimu osobitnej právnej normy upravujúcej spotrebiteľské úvery, a to zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Je zrejmé, že žalovaný v tomto právnom vzťahu vystupoval ako dodávateľ vzhľadom na predmet podnikania a žalobca ako spotrebiteľ, pretože nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

36. Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase podpísania zmluvy ustanovoval náležitosti, ktoré musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere. Zároveň v prípade vymenovaných náležitostí ustanovoval, že ak chýbajú resp. sú uvedené nesprávne považuje sa úver za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov.

37. V tomto prípade má súd jednoznačne za preukázané, že v zmluve bola nesprávne uvedená celková výška nákladov, keď pri výške splátky uvedenej v zmluve (166,90 Eur), počte splátok 96 a poplatku za poskytnutie úveru (200,-Eur) by predstavovala 6 222,40 Eur $[(166,90 \times 96) + 200 - 10\,000]$. Pokiaľ ročná percentuálna miera nákladov zahŕňa celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, ktoré sú zákonom definované ako všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, pričom do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou (napr. poisťné), je tak zrejmé, že ak poisťné v konkrétnom prípade celkom zjavne dojednané bolo (v zmluve je osobitne zaškrtnutá požiadavka o základný súbor poistenia), mala tak byť správne vyčíslená hodnota RPMN vrátane tohto poistenia. Neobstojí argument žalovaného, že z obsahu zmluvy a žiadosti o úver je zrejmá fakultatívnosť tohto inštitútu, teda možnosť zvolenia si poistenia resp. nezvolenie si žiadneho poistenia, že v danom prípade je poistenie schopnosti splácať úver dobrovoľný - fakultatívny inštitút, ktorý môže spotrebiteľ využiť; pričom žalobca mal reálne možnosť poistenie odmietnuť, a to nezaškrtnutím políčka týkajúceho sa poistenia. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že konkrétny spotrebiteľ - žalobca mal v rámci úveru poistenie dojednané a bolo zahrnuté v splátke pôžičky (určenej v zmluve vo výške 166,90 Eur mesačne), preto mal byť celkom jednoznačne takýto údaj o dojednanom poistení aj zohľadnený a zahrnutý pri výpočte RPMN daného spotrebiteľského úveru. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že zmluva o poistení bola uzavretá ako samostatná zmluva na samostatnej listine, aj keď to na pojednávaní uviedol. Súd tiež nesúhlasí s argumentom žalovaného, že výšky splátok sa rôznia, pretože 95 splátok je vo výške 166,90 Eur a posledná splátka - v poradí 96. je už iba vo výške 30,95 Eur, pretože takýto mechanizmus splácania úveru nie je z obsahu zmluvy zrejmý a žalovaným ani nebolo preukázané, že by bol medzi zmluvnými stranami písomne dojednaný. Napriek tomu však žalovaný vychádzal pri svojom výpočte RPMN z odlišných výšok splátok. Súd preto vychádzal pri výpočte celkových nákladov a RPMN z údajov obsiahnutých v posudzovanej zmluve a dosadením vstupných údajov vyplývajúcich z obsahu zmluvy pri výške úveru 10 000,-Eur, pravidelnej splátke 166,90 Eur, dobe splácania úveru 96 mesiacov, pri intervale splácania mesačne a poplatku za poskytnutie úveru 200,-Eur je potom správny výsledný údaj o RPMN na základe údajov obsiahnutých v zmluve vo výške 14,24 %, a tak údaj o RPMN obsiahnutý v zmluve vo výške 11,35 % je zjavne nesprávny v neprospech spotrebiteľa. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa a posudzovaný úver je z dôvodu rozporu jeho obsahových náležitostí s ustanoveniami osobitnej právnej normy nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

38. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že zmluva neobsahuje ani základnú zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch predpísanú náležitosť, a to celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keď v zmluve je uvedená iba celková výška nákladov 4 815,41 Eur, pričom písomne dojednaným podmienkam o výške, počte a termínoch splátok úveru a poplatku za poskytnutie úveru zodpovedá celková čiastka 16 622,40 Eur pri celkovej výške nákladov 6 222,40 Eur. Zmluva tak neobsahuje základnú náležitosť - celkovú čiastku ako to vyžaduje zákon, pretože jej výška nie je v zmluve uvedená vôbec, je tam iba uvedené, že "predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom". Z hľadiska dodržania základných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovených v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. možno takto stanovené obsahové náležitosti považovať za dodržané iba v prípade úplného uvedenia všetkých údajov v správnej hodnote, teda nie v prípade uvedenia akéhokoľvek z údajov v zmluve v hodnote nesprávnej. Veriteľ nemá možnosť v zmluve uvádzať akékoľvek údaje o celkovej čiastke a celkových nákladoch, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ale iba také, ktoré zodpovedajú celkovej sume všetkých úrokov, poplatkov a iných záväzkov, ktoré spotrebiteľ musí veriteľovi zaplatiť. RPMN, celkové náklady a celková čiastka sú pritom hlavnými ukazovateľmi pre každého spotrebiteľa, ktorý žiada o poskytnutie finančných prostriedkov, pretože tieto najlepšie preukazujú koľko ho bude požičanie peňazí skutočne stáť. Vzhľadom na to, že už táto skutočnosť spôsobuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov, k ostatným námietkam vzťahujúcim sa k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa súd nevyjadroval. Podľa súdu nie je správne vychádzať z predpokladu, že údaj uvedený v zmluve ako celkové náklady je vždy správny a nie je chybou, ak nie je uvedené, že posledná splátka je nižšia ako ostatné, pretože nie je vylúčené, že veriteľ počas zmluvného vzťahu upozorní dlžníka, že posledná splátka je nižšia a prípadný preplatok by bol nárokovateľný a bol by dlžníkovi vrátený. V zmluve o spotrebiteľskom úvere majú byť už pri jej uzavretí všetky údaje uvedené v správnej výške tak, aby bolo možné kedykoľvek a za každej situácie skontrolovať prepočtom, že všetky údaje sa zhodujú a dosiahne sa vždy rovnaký výsledok. Argumentácia, že v rozpise splátok, ktorý netvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy a nie je ani

preukázané, že ho spotrebiteľ dostane pri podpise zmluvy k dispozícii, je uvedená iná výška poslednej splátky (a súdu je z jeho činnosti známe, že v prípade žalovaného to nebyva iba v prípade poslednej splátky, ale môže to byť aj viac splátok) tak nie je namieste pri výpočte celkových nákladov, celkovej čiastky ani RPMN.

39. Tiež nie je, podľa názoru súdu, možné súhlasiť s argumentáciou žalovaného ohľadom zákonného znenia účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, podľa ktorého bolo možné zmluvu o úvere sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to absencie citovaných náležitostí zmluvy o úvere a súčasne písomnej formy zmluvy o úvere a vzhľadom na to, že žalobca predložil súdu písomnú zmluvu o úvere je zrejmé, že nebola naplnená jedna z dvoch zákonných podmienok pre sankcionovanie úveru jeho bezúročnosťou. Výklad ponúkaný žalovaným by absolútne znemožnil prieskum náležitostí vyžadovaných týmto zákonom v zmysle § 9 ods. 2 a spôsobil by obsolentnosť tejto právnej normy. Ak by totiž súd zistil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona č. 129/2010 Z.z., bolo by uvedené zistenie bez akéhokoľvek významu, pretože ak k takýmto právnym záverom došiel, zmluva musela spĺňať písomnú formu, inak by nebolo možné tento prieskum a následné skutkové a právne závery z nej vyvodiť. K tomu, že išlo o nedôslednú právnu úpravu účinnú ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere nasvedčuje i postup zákonodarcu, ktorý predmetné znenie § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. následne novelizoval a podmienku písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere odčlenil od obligatórných náležitostí, ktoré je súd prvej inštancie povinný skúmať ex officio v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). K odčleneniu nedošlo použitím spojky "alebo" namiesto spojky "a", ale uvedené zákonodarca odčlenil do vzájomne nepodmienených ustanovení zákona. Aj ďalšími novelizáciami sú predpoklady platnosti zmluvy - písomná forma a zákonom vyžadované obligatórne náležitosti, ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere musí v zmysle tohto zákona obsahovať, uvedené v odlišných ustanoveniach.

40. Súd má za to, že žalovaný mal nárok iba na vrátenie sumy, ktorú žalobcovi skutočne poskytol (10 000,-Eur). Rozdiel medzi sumou poskytnutou žalobcovi žalovaným a zaplatenou žalobcom v prospech žalovaného predstavuje bezdôvodné obohatenie, na ktoré vznikol žalobcovi nárok. Z doložených dokladov vyplýva, že žalobca zaplatil žalovanému spolu sumu 14 382,05 Eur a čiastka 4 382,05 Eur tak predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Súd z týchto dôvodov predmetnú sumu žalobcovi priznal. Čo sa týka námietky nedostatku aktívnej legitímácie, tak zo zmluvy je zrejmé, že úver bol poskytnutý žalobcovi ako dlžníkovi, ten sa zaviazal ho aj splácať a k uvedeniu spoludlžníčky (matky žalobcu) v zmluve došlo iba z dôvodu, že bola v tom čase vlastníčkou nehnuteľnosti. Súd nemá dôvod pochybovať o tom, že úver splácal žalobca ako dlžník, ktorý finančné prostriedky aj použil a na ktorého meno bol aj zriadený úverový účet.

41. Žalovaný vo svojich vyjadreniach namietol premlčanie uplatneného nároku vzhľadom na to, že posledná platba bola žalobcom zaplatená dňa 25. 05. 2015 a žaloba bola podaná na súd dňa 13. 09. 2017, teda po uplynutí subjektívnej dvojiročnej premlčacej doby. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, kedy musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky predpokladané zákonom. Ide o konkrétny úsek, ktorý má stanovený začiatok svojho plynutia, pričom jeho dĺžku určuje zákon a nie je možné ho zmeniť. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe, ako aj v objektívnej dobe. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr než objektívna premlčacia doba. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že k nemu došlo a kto sa na jeho úkor obohatil, najneskôr sa premlčí za tri roky odo dňa, keď k nemu došlo. V konaní nebolo sporné, že žalobca v období od 25. 09. 2011 do 25. 05. 2015 reálne zaplatil žalovanému spolu 14 382,05 Eur. K zaplateniu poskytnutej sumy (10 000,-Eur) došlo dňa 25. 05. 2015, kedy žalobca zaplatil 6 626,57 Eur, pričom časť sumy zaplatenej v tento deň už predstavovala bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Od toho času začala plynúť objektívna trojiročná premlčacia doba. Vychádzajúc z názoru odvolacieho súdu nie je

možné v tomto prípade stotožniť začatie plynutia objektívnej a subjektívnej lehoty v jeden deň. Z týchto dôvodov súd ustálil, že žalobca sa o skutočnosti, že úver je bezúročný a bez poplatkov dozvedel najskôr v mesiaci máj 2017, keď ako sám uviedol, sa dozvedel o predmetných skutočnostiach na posúdenie zmluvy z médií a najneskôr v mesiaci júl 2017, kedy mu prišla odpoveď z MS SR zo dňa 13. 07. 2017 ohľadom jeho žiadosti o posúdenie zmluvy, ktorá bola MS SR doručená dňa 04. 07. 2017. Vzhľadom na to, že žaloba bola na súd podaná dňa 13. 09. 2017 k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby v čase jej podania nedošlo.

42. Žalobca tiež žiadal, aby súd zmluvu preskúmal a ak obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky vyhlásil ich za neplatné. Podľa jeho tvrdenia mali byť neprijateľnými zmluvnými podmienkami - dohoda o zrážkach zo mzdy, rozhodcovská doložka, započítanie a poistenie. Zmluvný vzťah medzi stranami sporu bol ukončený dňa 25. 05. 2015, kedy došlo k predčasnemu splateniu celého úveru. Určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v tomto konkrétnom prípade by tak nemalo z právneho hľadiska a vzájomného vzťahu strán sporu žiadny význam. Okrem toho je súd toho názoru, že na tento účel má slúžiť abstraktná kontrola v spotrebiteľských veciach, ktorá je upravená v Civilnom sporovom poriadku. Jej účelom má byť komplexne posudzovať zmluvné podmienky vo všetkých veciach a nie v každej jednej individuálnej veci samostatne. Žalobca nepreukázal aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi stranami, ktorý by bol ohrozením jeho právneho postavenia a určením podmienok v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné a neplatné by prišlo k zmene právneho postavenia žalobcu. Zmluvný vzťah medzi sporovými stranami bol ukončený splnením dlhu - dobrovoľným zaplatením sumy, neboli použité ani zrážky zo mzdy ani rozhodcovská doložka a konanie pred rozhodcovským súdom. Spotrebiteľ sa môže domáhať vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú, prípadne tak môže urobiť súd i bez návrhu vtedy, ak sa v podanej žalobe zároveň domáha ochrany svojich individuálnych spotrebiteľských práv resp. žalobou sa dodávateľ domáha od spotrebiteľa plnení na základe neplatných neprimeraných zmluvných podmienok. "Pripustenie takýchto určovacích žalôb individuálnymi spotrebiteľmi, slúžiacich fakticky ochrane kolektívnych spotrebiteľských práv a do budúcnosti, bez toho, aby boli spojené s uplatňovaním alebo bránením subjektívnych práv na ochranu spotrebiteľa, by mohlo viesť i k zneužívaniu práva tým, že každý spotrebiteľ, ktorými sú takmer všetci občania Slovenskej republiky, vstupujúci do spotrebiteľských vzťahov takmer denne, pričom v jednej spotrebiteľskej zmluve môže byť hneď niekoľko neprijateľných podmienok, ktoré ani nie je nútený napadnúť súčasne. Podávaním fakticky neobmedzeného počtu žalôb, bez ich spoplatnenia by sa mohol domáhať určenia ktorejkoľvek zo zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, i už neúčinnnej, z dôvodu jej neprijateľnosti za neplatnú. Takáto situácia by nielen vzhľadom na už existujúcu enormnú preťaženosť súdov všetkých stupňov, všeobecne zhoršila vymožitelnosť práva, ale zároveň by vzhľadom na absenciu centralizovaného verejného registra neprijateľných zmluvných podmienok a účinnej verejnej kontroly ich používania v spotrebiteľských zmluvách, vznikla do spotrebiteľských vzťahov chaos a vo svojich dôsledkoch by neprinesla žiadne reálne výsledky smerujúce k ochrane spotrebiteľov." (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/531/2015). S týmto tvrdením sa súd plne stotožňuje a hlavne v tomto konkrétnom prípade, keď zmluvný vzťah zanikol splnením a nie je možné si zo strany žalovaného uplatňovať nejaké ďalšie nároky voči žalobcovi. Z týchto dôvodov súd nerozhodoval o neprijateľnosti zmluvných podmienok.

43. Na záver súd poznamenáva, že samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá v nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za akých dochádza ku vzniku záväzku, väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva, ľahšiu dostupnosť právnych služieb a so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva - formou obmedzenia autonómie vôle. Súkromné právo garantuje každému, čo najširšiu mieru možnosti slobodného konania. Na jednej strane ju garantuje každému, ale na druhej strane ju musí u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým. Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne (napr. vzťahu dodávateľa so spotrebiteľom), sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť prostriedkov na začiatku spôsobuje nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je potom možné vidieť v nerovnovážnej úprave subjektívnych práv a povinností účastníkov súkromnoprávneho vzťahu tým, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom

danej právnej úpravy je snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické, informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami existujú, teda aby bolo možné rovnosť dosiahnuť, je nutné nerovnosť východiskových pozícií korigovať zákonnou úpravou práv a povinností. Okrem uvedenej úpravy práv a povinností možno navyše od dodávateľa vyžadovať, aby sa vo vzťahu k spotrebiteľovi choval vo všeobecnosti poctivo. Pokiaľ týmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť konania dodávateľa a nemožno mu poskytnúť právnu ochranu. Aj za týmto účelom bola v Civilnom sporovom poriadku zavedená "ochrana slabšej strany" - spotrebiteľa, ktorá sa prejavuje aj v širšej možnosti súdu vykonávať dokazovanie, keď môže vykonať aj také dôkazy, ktoré žiadna zo strán nenavrhol. Je to hlavne z toho dôvodu, že spotrebiteľ často sám nevie, aké má práva, čo všetko a akým spôsobom musí namietat prípadne preukazovať pri svojich tvrdeniach. V tomto prípade žalobca namietol nesprávnosť výpočtu RPMN a súd aj vzhľadom na túto skutočnosť potom skúmal celkové náklady a celkovú čiastku úveru, ktoré sú nevyhnutne potrebné k správneému určeniu RPMN, aj keď ich výšku žalobca vyslovene nenamietal.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257 CSP a žalovanému ako strane v prevažnej miere úspešnej náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že účelom tohto ustanovenia je právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania a dáva mu možnosť, aby za určitých predpokladov nepriznal náhradu trov konania úspešnej strane sporu, u ktorej sú inak splnené predpoklady pre priznanie nároku na náhradu celkom alebo z časti. Musí ísť o výnimočný prípad (o výnimočnosť v okolnostiach danej veci ale aj v okolnostiach na strane strán). Neslúži k zmiernovaniu majetkových rozdielov medzi stranami sporu, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto aspoň sčasti dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvodne vynaložil. Žalovaný bol síce v prevažnej miere úspešný (ohľadom jedného žalovaného nároku - vydanie primeraného finančného zadosťučinenia bolo konanie zastavené a ohľadom ďalšieho - určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti bola žaloba zamietnutá), ale ako obchodná spoločnosť dlhodobo fungujúca na trhu si musí byť vedomý rozhodovania súdov v prípade nárokov zo spotrebiteľských zmlúv. On sám pritom tieto zmluvy používal dlhodobo (súdu je z jeho činnosti známe, že v súčasnej dobe už sú tieto zmluvy v inej forme a oveľa podrobnejšie) a je si vedomý toho, ako súdy postupujú pri posudzovaní a vyhodnocovaní údajov v nich uvedených. Súd potom vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na tunajší súd (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).